

КОНКУРС „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“, 2025.

Саопштење жирија

Поетски конкурс „Десанка Максимовић“, који већ 33 године заједнички организују Ваљевска гимназија и Српска књижевна задруга, ове, 2025. године, био је специфичан, другачији од свих претходних: средње школе у Србији радиле су нередовно или су биле у обуставама, блокадама и штрајковима. У време кад су ранијих година млади песници склапали своје збирке песама да би их послали на наш Конкурс, ове године су, заједно са својим професорима, били заузети другим, вероватно важнијим пословима. Зато је пристигао знатно мањи број рукописа, али и то је било довољно да се традиција не прекида и да се сачува Десанкина искра на поетском огњишту Ваљевске гимназије.

На састанку одржаном 15. 9. 2025. године године, жири у саставу: Матија Бећковић, Милена Милисављевић и Душко Бабић, донео је одлуку да позове седам финалиста, који су се управо представили својим песмама. Међу њима се налазе добитници прве, друге и треће награде, као и једне специјална.

Следи кратак осврт на одабране песничке рукописе.

Под шифром „Тихи Феникс“, ученица **Ива Дојков** из новосадске Гимназије „Светозар Марковић“, послала је збирку *Калиона*. Њена поетска инспирација враћа се ликовима и топосима из класичне старине – Олимпу, Илијади, Икарусу, Калиопи... као у песми „Фатални пад“, где каже: „Икаруса је привлачило широко плаво небо .../ Његова су крила раширена, велика...“ Слика „широког плавог неба“ наткриљује целу збирку Иве Дајков.

Под шифром „Буђење“, збирку без наслова послала је **Емилија Павловић** из Ваљевске гимназије. За најаву смо одабрали једну строфу из њене песме „Сутон“: Сутоне, реци где је? / Где је моја срећа, / моја златна нада, / мој извор живота, / моје Сунце?“ Читава збирка је у знаку призива и тражења, који неретко попримају тон молитве.

Из Ваљевске гимназије је и песникиња **Мина Симић**: и она је послала рукопис без наслова, а под шифром „Дилема“. Мина је једна од ретких која је као свој основни песнички облик препознала везани римовани стих. И стихови, и риме и осећања миришу на детиње безазлено стиховање. Али, у њеној збирци има и места која наговештавају зрелији, згуснутији песнички говор.

Посебно нас је обрадовао својим песничким рукописом **Стефан Рашевић**, ученик Средње занатске школе из Београда, који је послао збирку под шифром „Чији си ти, мали“. Њему ове године додељујемо специјалну награду конкурса „Десанка Максимовић“. Стефану и његовом ментору Јелени Влајковић од срца честитамо, са надом да ће увек веровати да је писање песама узвишена и лепа ствар, у свим животним приликама.

Трећу награду на овогодишњем Конкурсу „Десанка Максимовић“ жири је доделио ученици Филолошке гимназије из Београда **Лидија Порчић**, за рукопис *Мало*, послат под шифром: „Човек и дух“. У својим песмама Лидија тражи оно скупоцено *мало*, које може бити *много и све*, као у песми „Прометеј“, где каже: „Како је лепа ова звездана ноћ. / Чезнем ли за тим путем, још увек? / Је ли то био један стари завет, / Или пак тих, незауостављив пуцањ?“

Другу награду добио је **Ђорђе Марић** из Гимназије Велика Плана, за збирку *Varia pira*. Ђорђе је песник бујне имагинације, урођен у непојмљиву разноликост света, скоковит, тајанствен, непредвидив. То се види већ и по насловима његових песама: „Вилински прах“, „Василиса Прекрасна“, „Врући Пацифик“... У песми „Вечно проклетство“, он каже: „Живот је бик који пева, метална девица, крушка / И кугла (под кутијом шибица), токата и фуга / у демолу...“ Ђорђеове песме су и сад добре, а биће јеш много боље кад отклони неке младалачке претераности и недоречености.

Прву награду на 33. Конкурсу „Десанка Максимовић“ освојила је **Невена Чавић** из Гимазије „Светозар Марковић“ Нови Сад, за збирку *Време у нама*, послату под шифром „Ношена_дахом_сна“. Међу приспелим радовима Невенине песме издвајају се својом непосредношћу и непретенциозношћу: песникиња своје теме и мотиве не измишља и не замишља, она их налази у свакодневљу, у својој соби, на улици, у осмесима, речима, сећањима, међу драгим људима... Није случајно што пролошка песма у збирци, којој даје аутопоетички смисао, носи наслов „За драге људе“, а њен почетак гласи:

„Извините што свака друга, / много небитнија ствар успе да ми украде по коју реч / и састави по неки стих. / Саме се скаче. / О њима не размишљај. / Ви... / Ви сте посебнији. / Мало тежи од речи / Мало дужи од песме“. Невена је најбоља тамо где природно и јасно исказује своју ненамештену, искрену емоцију, као у одличној песми „Буди моје море“: „Буди неко коме се радујем као одласку на море ... / Штити ме кад сунце постане прејак и почне да ствара опекотине. / Ако потонем, погурај ме на површину. / Допусти ми да пливам слободно, бескрајно...“ Додељујемо Невени Десанкину награду, са надом да ће у језику и песмама пливати баш онако како жели – „слободно, бескрајно“.

Честитамо и нека је са срећом!

Прочитано у Ваљевској гимназији,

16. 12. 2025.

Чланови жирија:

Матија Бећковић

Милена Миличављевић

Душко Бабић